

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง การศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 137 แห่ง โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2549 : 101) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 112 แห่ง และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) โดยแบ่งตามขนาดดังนี้ สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 11 แห่ง ขนาดใหญ่ จำนวน 2 แห่ง สถานศึกษาที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 51 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 30 แห่ง และขนาดใหญ่ จำนวน 11 แห่ง โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบ จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและการเข้าร่วมโครงการ กับไม่เข้าร่วมโครงการของสถานศึกษา

ขนาดของ โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	เข้าร่วม โครงการ	ไม่เข้าร่วม โครงการ	รวม	เข้าร่วม โครงการ	ไม่เข้าร่วม โครงการ	รวม
เล็ก	7	65	72	7	51	58
กลาง	11	38	49	11	30	41
ใหญ่	2	14	16	2	11	13
รวม	20	117	137	20	92	112

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คือ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การเข้าร่วมโครงการฯ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3 ข้อ ด้านการจัดการเรียน การสอน 3 ข้อ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา 6 ข้อ ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา 4 ข้อ ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5 ข้อ และด้านการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 6 ข้อ รวมทั้งหมด 27 ข้อ โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

5	หมายถึง	มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติปานกลาง

- 2 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติน้อย
 1 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน
 ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ และเทคนิคการรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ
4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามครอบคลุมในประเด็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมพิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้ที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาหรือการบริหาร การศึกษา และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการศึกษามาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำการพิจารณาตรวจสอบระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ และนำไปหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 30 แห่ง โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

9. นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96-98) ผลปรากฏว่าได้ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

10. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้ว นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม จากสำนักงานคณะกรรมการ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครนายก เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัยจากสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครนายกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านศูนย์ประสานงานการศึกษาระดับอำเภอ พร้อมนัดหมายการเก็บแบบสอบถามโดยส่งมา ตามที่อยู่ที่ได้รับไว้ภายใน 2 สัปดาห์

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษา ด้วยตนเองหลังจากที่ยังได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบ โดยมีการประสานไปยังสถานศึกษาที่ยังไม่ ส่งแบบสอบถามคืนมาทางโทรศัพท์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำมา จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้อง ความ สมบูรณ์ พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนของสถานศึกษาด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนทางเดียว และค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาด้วยสถิติ t-test และ ANOVA จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ด้วยสถิติ t-test และ ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

3. การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล

3.1 การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา กำหนดน้ำหนักคะแนน เป็น 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2549 : 77)

3.2 เกณฑ์การแปลผลหาค่าเฉลี่ยของคะแนนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา เป็นรายชื่อและภาพรวมวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549 : 77) ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติน้อยที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 46-98)

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1 ค่าร้อยละ

4.2.2 ค่าเฉลี่ย

4.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และ ANOVA